

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att ikraftträdelsestadgandet i den lag om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare som trädde i kraft vid ingången av 1993 och som givits i december 1992 ändras så att ändringarna inte berör personer födda före år 1940.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall tillämpas på pensionsfall som har inträffat den 1 januari 1993 eller därefter.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/64) ändrades genom en lag som trädde i kraft den 1 januari 1993 och som givits i december 1992 (1555/92), nedan ändringslagen från december 1992, så att pensionen för tjänsteinnehavare och arbetstagare som vid nämnda tidpunkt har eller därefter får anställning hos den kommunala pensionsanstaltens medlemssamfund alltid bestäms enbart enligt grundpensionsskyddet. Genom de ändringar i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga som trädde i kraft vid samma tidpunkt ändrades grundpensionens tillväxt till 1,5 % om året. Också denna ändring gäller ett sådant anställningsförhållande hos ett medlemssamfund som har börjat den 1 januari 1993 eller därefter.

Enligt lagens ikraftträdelsestadgande gäller ändringen inte tjänsteinnehavare och arbetstagare som omedelbart övergår från anställning hos ett medlemssamfund till anställning hos ett annat medlemssamfund. En omedelbar övergång betyder att det inte får finnas ett avbrott

på en månad eller mera mellan anställningsförhållanden som varat i minst sex månader. I andra fall gäller ändringen också personer som tidigare varit anställda vid pensionsanstaltens medlemssamfund och som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare, och som inleder ett nytt kommunalt anställningsförhållande efter att lagen har trätt i kraft.

2. Propositionens mål och de föreslagna ändringarna

Då kommunernas pensionskommission beredde ändringar i pensionsskyddet för personer i ett fortlöpande kommunalt anställningsförhållande utgick man ifrån att inte föreslå några ändringar i pensionsförmånerna för de tjänsteinnehavare och arbetstagare som redan är nära pensionsåldern. I kommissionen kom man överens om att pensionsskyddet förblir oförändrat för dem som har fyllt 55 år innan reformen träder i kraft, dvs. före den 1 januari 1995.

Efter det ändringslagen från december 1992 trädde i kraft har det förekommit att personer med en lång tjänstgöring inom den offentliga sektorn bakom sig kommit att omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare efter ikraftträdandet, dvs. den 1 januari 1993 eller därefter. Enligt lagens ikraftträdelsestadgande omfattar ändringen alla åldersklasser. För att de som länge arbetat inom den offentliga sektorn och redan uppnått en viss ålder inte skall beröras av de försämringen av pensionsskyddet som följer av ändringslagen från december 1992 föreslås att ändringarna i pensionsskyddet inte skall gälla de tjänsteinnehavare och arbetstagare som är födda före 1940. Det här innebär att de skyddade åldersklasserna är de samma som de åldersklasser som inte berörs av de ändringar i pensionsstadgan som träder i kraft den 1 januari 1995.

Som en följd av ändringen kan man också slopa det krav på ett gällande oavbrutet kommunalt anställningsförhållande mellan den 31 december 1992 och den 2 januari 1995, som ingår i den föreslagna lagens ikraftträdelsestadgandet i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 16 a § lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (RP 80/1993 rd.).

I regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om statens pensioner (RP 96/1993 rd.) föreslås en motsvarande ändring i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 30

december 1992 om ändring av lagen om statens pensioner (1599/92).

3. Propositionens verkningar

Det är svårt att förutspå vilken verkan den föreslagna ändringen har på framtida pensionsutgifter eftersom någon tillförlitlig bedömning av rörligheten hos äldre arbetstagare inte finns. Ändringens verkan avtar relativt snabbt i och med att antalet tjänsteinnehavare och arbetstagare som har kvar sina gamla förmåner minskar. Eftersom kommunerna å andra sidan under de närmaste åren just inte anställer några nya arbetstagare, kommer pensionskostnaderna inte att stiga i någon nämnvärd grad. Betydande ekonomiska belastningar kan emellertid uppstå om man i stor utsträckning går in för att kommunalisera statens inrättningar.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits. Det föreslås att lagen tillämpas på pensionsfall som inträffar den 1 januari 1993 eller därefter, dvs. efter det ändringslagen från december 1992 trädde i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till ikraftträdelsestadgandet i lagen den 30 december 1992 om ändring av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (1555/92) ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

— — — — —
Lagen tillämpas på tjänsteinnehavare och arbetstagare vilka är födda efter år 1939 och har en anställning som börjat efter år 1992 och som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare. Lagen tillämpas inte på tjänsteinnehavare och arbetstagare vars anställning har varit i kraft

innan lagen trädde i kraft och som fortsätter utan avbrott.
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på pensionsfall som har inträffat den 1 januari 1993 eller därefter.

Helsingfors den 30 mars 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Inrikesminister *Mauri Pekkarinen*

